

**ВТОРИ ГОДИШЕН ДОКЛАД
ЗА ПРОДЪЛЖАВАНЕ НА ПРИЛАГАНЕТО НА ВРЕМЕННО МЕРКИ ПО РЕГЛАМЕНТ
(ЕС) №312/2014 ОТ 26 МАРТ 2014 Г. ЗА УСТАНОВЯВАНЕ НА МРЕЖОВ КОДЕКС
ЗА БАЛАНСИРАНЕ НА ГАЗОПРЕНОСНИТЕ МРЕЖИ
одобрен с Решение по Протокол УС №248/14.12.2017 г. от заседание на
Управителния съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД
Ревизия 2**

1. Въведение

Настоящият Доклад с искане за одобрение от Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Националният регулаторен орган) за продължаване на прилагането на временни мерки е разработен от „Булгартрансгаз“ ЕАД (оператор на преносна система, ОПС, операторът), в съответствие с изискванията на чл. 46 от Регламент (ЕС) №312/2014 от 26 март 2014 г. за установяване на мрежов кодекс за балансиране на газопреносните мрежи (Регламента).

Сроковете за подаване на Годишния доклад, неговия обхват и задължението да бъде консултиран се съдържат в разпоредбите съответно на чл. 46, §1 - чл. 46, §3 на Регламента.

2. Мрежов кодекс за балансиране на преносните мрежи

Регламент (ЕО) 715/2009 от 13 юли 2009 г. относно условията за достъп до газопреносни мрежи предвижда разработване на мрежови кодекси за всяка област, определена от Регламента, които са насочени към недопускане на дискриминация, ефективна конкуренция и ефикасно функциониране на пазара на газ. В тази връзка беше приет Регламент (ЕС) №312/2014 от 26 март 2014 г. за установяване на мрежов кодекс за балансиране на газопреносните мрежи, в сила от 16 април 2014г.

Основните цели на Регламента за балансиране на газопреносните мрежи са, както следва:

- Повишаване на конкурентостта на пазара на природен газ, особено за подпомагане конкурентостта на възникващи пазари;
- Повишаване ликвидността на пазарите на газ на едро;
- Премахване на пречките за трансгранична търговия с газ;
- Прозрачни и недискриминационни правила за балансиране;
- Въвеждането на прозрачни такси за дисбаланс, отразяващи разходите по мерките за балансиране на преносния оператор.

Регламентът и правилата за балансиране на мрежата, които той въвежда, се основават на следните принципи:

- Мрежовите ползватели отговарят за балансиране на своето балансово портфолио, за да сведат до минимум нуждата от изпълнение на мерки за балансиране от ОПС;
- Правилата за балансиране отразяват действителните нужди на системата, като отчитат наличните ресурси на ОПС и мотивират мрежовите ползватели да балансират ефективно своето балансово портфолио;
- Въвеждане на финансово уреждане на дневните дисбаланси на мрежата;
- Остатъчното балансиране се изпълнява чрез действия за балансиране от ОПС;
- Изисква се краткосрочната търговия на стандартизирани продукти на платформа за търговия. Допуска се използването на услуги за балансиране;
- При липса на достатъчна ликвидност на пазара, ОПС търгува с краткосрочни стандартизирани продукти на платформа за балансиране/алтернатива на платформа, чието въвеждане е една от Междинните мерки съгласно Глава X на Регламента;
- Допълнителните междинни мерки включват временна такса при дисбаланс, както и допустимо отклонение;
- ОПС трябва да изпълни задълженията да осигури необходимата информация на мрежовите ползватели, за да способства за ефективното управление на риска, свързан с режима на балансиране.

Регламент (ЕС) №312/2014 от 26 март 2014 г. за установяване на мрежов кодекс за балансиране на газопреносните мрежи следва да се изпълнява от Държавите членки от 01.10.2015 г., или при одобрение от националния регулаторен орган, отложено имплементиране от 01 октомври 2016 г., освен ако не е поискано от ОПС одобрение от националния регулаторен орган за въвеждане на временни мерки до 2019 г. Когато ОПС предвижда да прилага временни мерки, той изготвя мотивиран доклад, провежда консултации със заинтересованите страни и представя доклада на регулатора за одобрение на временните мерки.

Първият Доклад за прилагане на временни мерки беше разработен от „Булгартрансгаз“ ЕАД и съответно одобрен от Националния регулаторен орган – КЕВР с Решение №ВМ-1/29.09.2015 г., съобразно срокът и процедурите по чл. 46 на Регламента. Съгласно разпоредбите на Регламента, в случай, че съществуват предпоставки за продължаване на прилагането на временни мерки, операторът следва ежегодно да изготвя и представя последващ Доклад, който при необходимост актуализира първият.

Настоящият Втори годишен доклад е изготвен с цел актуализация на одобрения от КЕВР Първи годишен доклад, и съдържа описание на етапа на развитие на краткосрочния пазар и степента на неговата ликвидност във връзка с действията за балансиране; вида на предлаганите временни мерки, които да бъдат прилагани до 2019 г. и мотивите за прилагането им; както и действията за отмяна на мерките, критериите за предприемането им и времеви график за поетапната им отмяната, с оглед изпълнението на Регламента в цялост след април 2019 г.

3. Прилагане на временни мерки

При липса на достатъчна ликвидност на краткосрочния пазар на газ на едро, от ОПС се

изисква да предприеме временни мерки. Предприетите от ОПС действия за балансиране в случай на временни мерки трябва до възможно най-голяма степен да подпомагат краткосрочната ликвидност на пазара на газ на едро.

Регламентът позволява прилагането на следните временни мерки:

- Платформа за балансиране;
- Алтернатива на платформата за балансиране;
- Временна такса при дневен дисбаланс;
- Допустимо отклонение (толеранс).

Член 46, §1 на Регламента предвижда докладът за оценка да включва описание на състоянието на развитие на краткосрочната ликвидност на пазара на газ, временни мерки, които да бъдат предприети, мотиви за прилагане на временните мерки и установяването на стъпки, които да бъдат предприети за премахване на временните мерки. Настоящият Доклад включва информацията, която се изисква да бъде представена от „Булгартрансгаз“ ЕАД, както и кратко описание на текущото състояние на режима за балансиране и необходимите промени, свързани с изпълнението на Регламента.

4. Текущо състояние на балансиране на пазара на природен газ и на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД към края на май 2017 г.

На основание чл. 12, ал. 8, съответно на основание чл. 11, ал. 3 от Правилата за търговия с природен газ, и в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) № 312/2014, от „Булгартрансгаз“ ЕАД бяха разработени, публично консултирани и внесени за одобрение от КЕВР Правила за балансиране на пазара на природен газ и Методика за определяне на дневна такса за дисбаланс. Правилата и Методиката са приети от КЕВР с решение по Протокол № 227 от 30.11.2016 г. и влезли в сила от деня на постановяване на решението на КЕВР за приемането им и са обнародвани в „Държавен вестник“, като следва да се прилагат не по-рано от 01.01.2017 г. Те имат за цел създаване на режим на балансиране и таксуване на дисбаланси при условията на временни мерки съгласно Доклад за прилагане на временни мерки по Регламент (ЕС) № 312/2014 на Комисията от 26.03.2014 г. за установяване на Мрежов кодекс за балансиране на газопреносните мрежи, одобрен с Решение №ВМ-1 от 29.09.2015 г. на Националния регулаторен орган. Настоящият Втори Годишен Доклад за продължаване на прилаганите временни мерки актуализира първоначално одобрения Доклад, и не е в противоречие с приетите и влезли в сила Правила и Методика.

Съгласно Методиката, режимът на отчитане и заплащане на предвидените такси дисбаланс следва да започне след определяне на разходната компонента на цената на природния газ за балансиране, но не по-рано от 01.01.2017 г. В изпълнение на тези разпоредби, на 26.01.2017 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД представи в КЕВР заявление за утвърждаване на разходна компонента на цената на природния газ за балансиране, като на 16.02.2016 г. КЕВР проведе публично обсъждане, и със свое Решение №Ц-3/14.03.2017 г. утвърди, считано от 01.05.2017 г., разходна компонента на цената на

природния газ за балансиране в размер на 0.9087 лв./MWh. Със свое Решение №Ц-23/29.09.2017 г. КЕВР утвърди разходна компонента на цената на природния газ за балансиране в размер на 0.78 лв./MWh за газова година 2017 – 2018 г.

От 01.01.2017 г. до момента на изготвяне на настоящия Доклад, Правилата и Методиката се прилагат и изпълняват в пълен обем относно процедурите по обработка на заявки и коригиращи заявки, процедурите по разпределение на пренесени количества, предоставянето на необходимата изискуема информация за балансовия статус на ползвателите, включително пълна информация за формираните дисбаланси по портфолия, веднага след приключване на газовия ден. До 01 октомври 2017г. се прилагаше режим на възстановяване на формираните дисбаланси „в натура“, без ежедневно изчистване (изкупуване и продажба) на дисбалансите. Този тестови режим продължи до 01.10.2017 г., по време на който се тестваше и усъвършенстваше разработената и внедрена от Оператора „Платформа за търговско диспечирание“ – CDP. Функционалностите на CDP позволяват импорт на резервираните капацитети, сравнение на подадените заявки за пренос с резервирания капацитет, обработване на подадените заявки и коригиращи заявки, разпределение на пренесените количества, поддържане на VTP, визуализиране на ежечасов и дневен балансов статус, начален (дневен) и краен (след края на месеца) размер на дневните дисбаланси, както и информация за дължимата такса за дисбаланс.

В резултат, акумулираните дисбаланси по месеци са, както следва:

Таблица 1: Акумулирани дисбаланси

2017 г.	Генерирани общи дисбаланси	месечни положителни	Фактурирани отрицателни дисбаланси
Януари	1 803 791 м ³		5 963 626 м ³
Февруари	3 109 713 м ³		1 141 525 м ³
Март	299 097 м ³		30 942 м ³
Април	945 436 м ³		380 744 м ³
Май	1 937 784 м ³		373 190 м ³
Юни	778 791 м ³		4 454 м ³
Юли	642 112 м ³		44 683 м ³
Август	555 500 м ³		156 196 м ³
Септември	28 486 м ³		376 163 м ³
Октомври	740 873 м ³		87 048 м ³

В таблицата по-долу са сравнени режимът на балансиране до началото на текущата газова година и промените, които настъпват при изпълнението на мрежовия кодекс за балансиране:

Таблица 2: Влияние на прилагането на мрежовия кодекс за балансиране

Състояние до 01.10.2017 г.	Регламент	Влияние върху преносната мрежа

<p>Мрежовите ползватели трябва да поддържат балансиран вход-изход, но при невъзможност кумулативните дисбаланси следва да се изчистват в натура до края на втория месец, следващ отчетния, до срока на действие на договорите, действащи до 01.10.2017 г.</p>	<p>Мрежовите ползватели могат да заявят различен вход-изход, като разликите се изчистват финансово ежедневно</p>	<p>Значителни разлики, които изискват остатъчно балансиране на търговски дисбаланси от „Булгартрансгаз“ ЕАД</p>
<p>Натрупаните търговски дисбаланси на мрежовите ползватели не се изчистват дневно финансово</p>	<p>Търговските дисбаланси на мрежовите ползватели се уреждат финансово въз основа на маргинални покупко-продажни цени (получени от транзакциите на ОПС, извършени на платформата за търговия или средно претеглените цени от транзакциите, извършени на платформата за търговия) плюс/минус малка корекция При липса на ликвиден пазар (Временни мерки) търговските дисбаланси се уреждат по стойността на цената на газа за балансиране плюс/минус малка корекция, съгласно приетите Правила и Методика</p>	<p>Изисква провеждане на поръчки за услуги по балансиране (сключване на гъвкави договори за доставка на газ за балансиране на вход, при необходимост за попълване на дисбаланс на мрежата), възможност на оператора да участва на VTP, съхранение на количества газ за балансиране в ПГХ „Чирен“.</p>
<p>Остатъчното балансиране на търговски дисбаланси се извършва от „Булгартрансгаз“ ЕАД чрез използване на лайнпека в преносната система</p>	<p>Чрез действия по балансиране: смяна на собствеността на газа на VTP, използване на лайнпека в преносната система и в хранилище, услуги за балансиране (договор за гъвкави доставки)</p>	<p>Поради липса на платформа за търговия, съгласно Регламента се въвеждат междинните мерки като алтернатива на платформата за балансиране. Въвежда се софтуерно решение, позволяващо отразяването на сключените двустранни сделки на VTP чрез процедури по</p>

		уведомления и заявки от/ към ВТР
Финансовият неутралитет на балансирането се осигурява от механизъм за компенсирание в натура.	Финансов неутралитет се осигурява чрез прехвърляне на надвзети/недовзети приходи на ОПС, свързани с балансирането към мрежовите ползватели.	Въвежда се такса за дисбаланс, съгласно Методиката.
Задължения за предоставяне на информация от ОПС на мрежовите ползватели, съгласно действащия режим на балансиране по Хармонизирания договор: - Предоставя се информация за измерения поток на CDP; - Предоставя се информация за часови и начален (дневен) дисбаланс CDP; - Предоставя се информация за краен (след края на месеца) размер на дневните дисбаланси.	Задължения за предоставяне на информация на ОПС: - Най-малко два пъти дневно измерените потоци в точките на междусистемно свързване, където не се използва стандартен режим на разпределяне СОБ - Информация за начален дисбаланс и натрупания дисбаланс по балансовата сметка. - Информация за окончателния дисбаланс съгласно националното законодателство	Реализиране на допълнителни ИТ разходи; необходимо време за имплементиране на платформа за търговия

5. Описание на етапа на развитие и оценка на степента на ликвидност на краткосрочния газов пазар, по-конкретно въз основа на мерките по балансиране

Таблицата по-долу съдържа информацията, необходима съгласно член 46 (1) от Регламента за описанието на етапа на развитие и степента на ликвидност на краткосрочния газов пазар, към момента на изготвянето на Доклада за прилагане на междинните мерки:

Таблица 3: Състоянието на развитието и краткосрочна ликвидност на газовия пазар

Брой сделки, извършени в ВТТ (VTP)	10
Общ брой на транзакциите по прехвърляне собствеността на газа извън VTP	6 бр. за 2016 г. 3 бр. за 2017 г. към края на месец Октомври Процедури за покупка на газ за оперативно балансиране (възлагане на поръчки за услуги по балансиране):

	За газова година 01.01.2017 – 01.10.2017 г. – 472 000 м ³ За газова година 01.10.2017 – 01.10.2018 г. Q1 – 4 535 690 м ³
Маржове между покупни и продажни цени	Разлика в регулираната цена за обществена доставка между отделните тримесечия, плюс договорени отстъпки/надбавки между ползвателите; марж между цената на газа от местен добив и продажна цена над регулираната
Обем на покупките и продажбите на VTP	344 939 м ³ закупен/продаден газ общо през 2017 г.
Брой на ползвателите, които имат достъп до краткосрочния газов пазар на едро към ноември 2017 г.	11 бр.
Брой на ползвателите, които са извършвали дейност на краткосрочния газов пазар на едро чрез VTP от началото на газовата година 2017 – 2018 до ноември	3 бр.

Съгласно информацията в таблица 3, и въпреки използването на VTP от началото на газовата година 2017 – 2018, ликвидността на българския краткосрочен газов пазар е много ниска, като развитие се наблюдава единствено по отношение увеличаването на броя ползватели на мрежовите услуги, като голяма част от новите ползватели търгуват с малки обеми природен газ и в резултат дялът на доминиращия доставчик се запазва много висок в процентно изражение, което е пречка за формирането на ефективен ликвиден пазар. Други обективни причини за ниската ликвидност са размера на пазара, структурата на вноса на газ, както и липсата на диверсификация на маршрутите и източниците на доставка.

Графики 1, 2 и 3 по-долу показват съотношението на използвания преносен капацитет по националната газопреосна мрежа, по ползватели, за последните 2 отчетни години - 2015 и 2016 г., както и за 2017 г. към края на м. октомври:

Графика 1

Графика 2

Графика 3

Природният газ, който е постъпил в националната газопреносната мрежа на страната както за нуждите на българския пазар, така и за последващ износ на количествата от местен добив за 2016 г. и 2017 г. по източници е, както следва:

Таблица 4

2016	Вид доставка	Количество, м ³	Относителен дял
1	Природен газ общо от внос, в т. ч.	2 942 979 671	97,61%
	-IP Негру Вода 1/Кардам -IP Кулата/Сидирокастро	2 942 916 439 63 232	
2	Местен добив	72 203 782	2,39%
ОБЩО		3 015 183 453	100%
2017 до 01.10	Вид доставка	Количество, м ³	Относителен дял
1	Природен газ общо от внос, в т. ч.	2 532 147 521	97,88%
	-IP Негру Вода 1/Кардам -IP Кулата/Сидирокастро	2 532 122 516 25 005	

2	Местен добив	54 863 372	2,12%
ОБЩО		2 587 010 893	100%

Същевременно, по силата на сключено споразумение за междусистемно свързване с гръцкия газопреносен оператор DESFA S.A. за IP Кулата/Сидирокастро, се предлагат услуги по достъп и пренос на трети страни както в правата, така и в обратната посока. За изминалата година са пренесени в правата посока за трети страни количества превишават значително количествата пренесени в обратната посока.

6. Предложение и мотиви за продължаване на използването на одобрените временни мерки

Предвид запазването на ниско ниво ликвидност на българския пазар до момента, видно от т. 5 от настоящия доклад и липсата на достъп до платформа за търговия, както в България, така на съседните газови пазари, която отговаря на критериите на член 10 от Регламента, е необходимо продължаване на използването на временните мерки.

„Булгартрансгаз“ ЕАД предлага за одобрение на продължаване на изпълнението на следните мерки до максимално допустимия срок по Регламента, а именно до април 2019 г.:

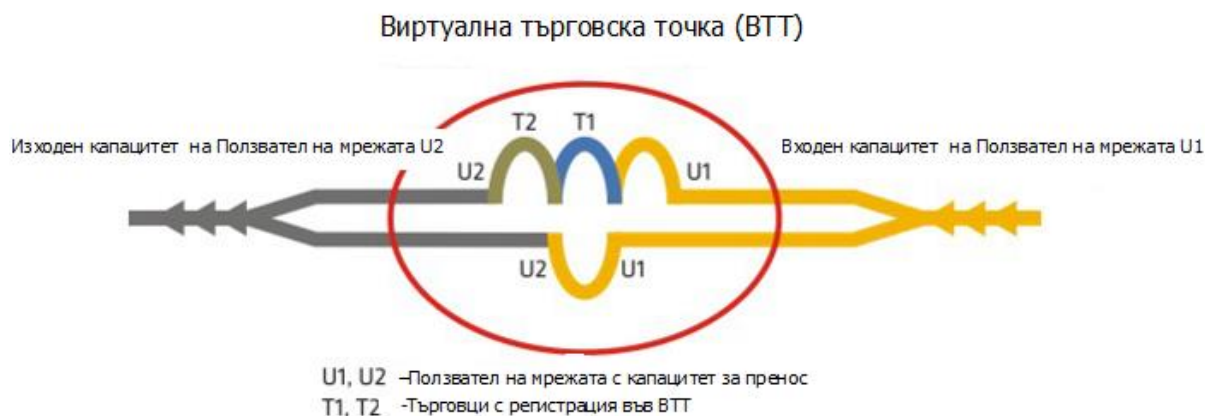
6.1. Алтернатива на платформа за балансиране:

Когато дадена платформа за балансиране не може да доведе до повишаване на ликвидността на краткосрочния пазар на едро, и не може да осигури на оператора възможност за извършване на ефикасни действия за балансиране, операторът следва да използва услуги за балансиране (гъвкави договори за доставка на газ за балансиране на вход). Съгласно т. 7 от дефинициите на Регламента, услуга по балансиране е услуга, която се предоставя на оператор на преносна система по договор за газ, необходим за посрещане на краткосрочните колебания на търсенето и предлагането на газ, и която не е краткосрочен стандартизиран продукт (title transfer, локален, времеви). В тази връзка, през месец април 2017 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД стартира провеждането на недискриминационни и прозрачни процедури за покупка на газ за балансиране, в съответствие с чл. 8 на Регламента. Също така, на този етап на развитие на пазара, се предвижда използване на лайнпека (в рамките на допустими граници, публикувани на интернет-страницата на оператора като експлоатационни зони на лайнпека) за компенсация, както и използване на газ на ОПС в ПГХ „Чирен“.

Към датата на изготвяне на настоящия Доклад приложими мерки за балансиране са използване на количества природен газ в съоръжението за съхранение и покупката на газ за балансиране (възлагане на поръчки за услуги по балансиране, гъвкави договори за доставка по чл. 8 от Регламента). За отчетния период от началото на годината до момента са сключени договори за доставка през април 2017 г. на 472 000 м³, а за първо тримесечие на газова година 2017 – 2018 г.: 4 535 690 м³, при наличие на общо

регистрирани отрицателни дисбаланси в размер 8 558 571 м³. Разликата е компенсирана от положителните дисбаланси за периода, и компенсирана с количества собствен газ от ПГХ Чирен.

Като част от алтернативата на платформа за балансиране, „Булгартрансгаз“ ЕАД създаде виртуална търговска точка (ВТТ, VTP), на която се предлага краткосрочния стандартизиран продукт „title transfer“ по смисъла на чл. 7, §3 от Регламента. ВТТ функционира посредством въведената в началото на текущата година Платформа за търговско диспечирание (CDP). Всички търговци, които се регистрират на CDP, имат правото да подават уведомления за сделки (trade notifications), в съответствие с чл. 5 на Регламента. През тестовия период бяха сключени и договори за участие на VTP между оператора и мрежовите ползватели/търговците на природен газ. Сделките между ползвателите са двустранни, без участие на ОПС, или т. нар. OTC (over the counter) търговия. След сключването на сделка между две страни, ползватели и/ или търговци, операторът получава уведомления за сключените сделки, като за да бъде потвърдена сделката, изтъргуваните количества следва задължително да бъдат заявени за пренос към оператора от/ към VTP, като при получаване на различни уведомления за сделка/ заявки се прилага сравняване (matching) и „правилото на по-малкото“, lesser rule. След потвърдена от оператора успешна сделка, заявените количества се отразяват в дневните дисбалансови портфейли на двата участника, като входящи, съответно изходящи.

6.2. Временна такса за дисбаланс:

Предвид липсата на търговска платформа, която да осигурява достъп до краткосрочен ликвиден газов пазар и да отговаря на критериите по член 10 от Регламента, не е възможно да се определи среднопретеглената цена на газа, търгуван на платформата за всеки газов ден. В резултат няма как да се определят пределните продажни и покупни цени на газа за балансиране. В тази връзка, „Булгартрансгаз“ ЕАД е предложило въвеждането на мярката „временната такса за дисбаланс“. Предложението е прилагане на временна такса за дисбаланс за съответния ден като еквивалент за пазарната цена, плюс минус малка корекция по чл. 22, §6 от Регламента. Ролята на малката корекция е да предотврати формирането на такса за дисбаланс, при която за

ползвателя е по изгодно да търгува с оператора и в резултат да се стигне до ситуация определени ползватели да изпаднат умишлено в по-голям дисбаланс. Следва да се отбележи, че въпреки това този риск съществува при настоящата ситуация на пазара (и определени специфики при определянето на такса за дисбаланс, обвързана с регулираната цена за доставка на Обществения доставчик). Съответно, „Булгартрансгаз“ извършва анализ на наличието на такива случаи и при евентуално идентифициране на такива ще уведоми Комисията и си запазва правото да поиска допълнителни корекции по предвидените формули за изчисление на таксите за дисбаланс при условия на временна мярка.

Еквивалентът за пазарната цена е определена в съответствие с условията на член 22, §4 и чл. 49 от Регламента, като начина на изчисление е обективиран в утвърдената от КЕВР Методика за определяне на дневна такса дисбаланс.

Условията за определянето на малката корекция съобразно член 22, §6 от Регламента, са:

- мрежовите ползватели се насърчават да балансират своите входящи и изходящи от преносната система количества природен газ;
- тя се определя и прилага по недискриминационен начин, по начин, който не възпрепятства навлизането на пазара, нито развитието на конкурентни пазари;
- няма негативно въздействие върху трансграничната търговия;
- не води до прекомерно излагане на риск от дневни такси за дисбаланс за мрежовите ползватели.

Стойността на малката корекция не следва да надвишава 10% от среднопретеглената (пазарната) цена, освен ако операторът обоснове прилагането на друга стойност и получи одобрението на Регулатора. До 01.10.2017 г., както беше описано по-горе, режимът на финансово изчистване се прилагаше в тестов режим, т.е. без реално начисляване на таксите за дисбаланс, в т.ч. и малката корекция от +/- 10%.

За газова година от 01.10.2017 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД стартира прилагането на малката корекция, като ще ползва правото си да поиска от Регулатора преразглеждане на стойността, в случай, че актуалната стойност на малката корекция не се окаже достатъчен стимул за ползвателите да поддържат в баланс количествата си. В случай на прекомерен финансов риск за оператора, или ако бъдат установени злоупотреби с газ от лайнпека и/или изкривявания на пазара, оператора ще предложи и аргументира друга стойност на малката корекция по надлежния ред.

6.3. Толеранс:

Съгласно Първия доклад за временни мерки, и посредством Правилата и Методиката, „Булгартрансгаз“ ЕАД въведе допустимо отклонение (толеранс) на дневна база като +/- 5% от резервирания дневен капацитет на изходни точки на газопреносната система от портфолиото на ползвателя. Дисбаланси в рамките на толеранса се заплащат от мрежовите ползватели по определената цена на газа за балансиране без прилагане на

малки корекции.

Дневни дисбаланси извън толеранса се заплащат по определената такса за дисбаланс със приложени малки корекции. Сетълмент на дисбалансите да се извършва ежедневно, като фактурирането е на месечна база.

7. Действия, които се извършват с цел да допринасят за повишаване на краткосрочната ликвидност на пазара

- Установяването на виртуална търговска точка – необходима с оглед осигуряване на възможност за мрежовите ползватели и търговците да прехвърлят собствеността на газа помежду си и да минимизират дневните си дисбаланси;
- Предоставяне на инструмент чрез платформата за резервиране на капацитет RBP, за резервиране на капацитетни продукти за ден напред и в рамките на деня, включително и за изходните вътрешни точки на мрежите;
- Въвеждане посредством Правилата за балансиране на пълен цикъл заявки и коригиращи заявки на всички входни и изходни точки на системата, включително вътрешни точки;
- Осигуряване на благоприятна среда за търговия, без налагане на финансови санкции за ползвателите при установен дисбаланс в рамките на теста;
- Предоставяне на информация за балансов статус ежечасово на CDP, както и на ниво система, съобразно изискванията на чл. 32 от Регламента;
- Интегриране на българския газов пазар към регионалния пазар, което би способствало за увеличаване на ликвидността, за постигане на диверсификация на източниците и маршрутите и осигуряване на възможностите за пренос на допълнителни количества природен газ за и през България.
- Повишаване на преносния капацитет на връзките между националната газопреносна мрежа и газопреносната мрежа за транзитен пренос.

8. Времени рамки и стъпки за прекратяване прилагането на временните мерки

„Булгартрансгаз“ ЕАД предлага прилагането на предложените временни мерки за максимално допустимия период. В съответствие с чл. 45, §4 от Регламента ОПС трябва да прекрати използването на временните мерки не по-късно от пет години след влизането в сила на Регламента, т. е. не по-късно от 15 април 2019 г.

ОД-ВТ-003, v02

Предвид факта, че ликвидността на пазара все още е на много ниско ниво и трудността да се прогнозира кога това ще се промени, „Булгартрансгаз“ ЕАД предлага да се прилагат необходимите временни мерки през целия разрешен срок.

Предвид оценката на необходимостта от продължаване изпълнението на временни мерки, и с оглед повишаване на ликвидността, предлагаме следния график за поетапно намаляване и отмяна на мерките:

1. Отмяна на алтернативата на платформа за балансиране и въвеждане на платформа за търговия от 15.04.2019 г.;
2. Намаляване на толеранса до размер от 3% 01.10.2018 г., преустановяване на прилагането на мярка толеранс от 15.04.2019 г.;
3. Отпадане на временната такса дисбаланс, и използването на пределна продажна и пределна покупна цена съгласно чл. 22 на Регламента – не по-късно от 15.04.2019 г.